ſcripta ſunt. Iuxͣ illud Hiere. xiiij. Peccatum
meũ ſcriptũ eſt ſtilo ferreo. Nõ ſufficit ergo vt
peccata quis dimittat niſi quod male fecit do=
leat. ſed ꝑ ſatiſfactionem reſtituendo ſi q̃d ma
le abſtulit. Quia dicit beatꝰ Aug. xiiij. q. vj. §.
ſi res. Nõ dimittit̃ pctm̃ niſi reſtituat̃ ablatuꝫ
Scḋm exemplum ſi aliquis alicui blaſphemi=
as dixerit non ſufficit ꝙ vlterius nõ dicat niſi
de his que dixit peniteat. Peccatoꝛ deuꝫ blaſ
phemat iter gentes non ſufficit ꝙ a talibꝰ blaſ
phemijs deſiſtat niſi ꝺ his culpabilẽ ſe reddat
⁊ ſatiſfaciat. Tertium exemplũ ꝙ debitoꝛ nõ
abſoluitur a debitis q̃ contraxit pꝛo eo ꝙ alia
nõ mutuat niſi ea que contraxit ꝑſoluat. Quã
do peccamus debitoꝛes dei ſumꝰ. ſicut ptꝫ Lu
ce. vij. Duo debitoꝛes erãt cuidã feneratoꝛi. id
eſt. deo. De his autem debitis abſoluti non ſu
mus pꝛo eo ꝙ alia non cõmittimus niſi ꝺ his
que cõmiſimus ſatiſfaciamus. Eſt autem ſatiſ=
factio ſm Aug. de peni. diſ. iij. in. c. ſatiſfactio
eſt cauſas peccatoꝛum excidere ⁊ eoꝛuꝫ ſugge
ſtionibus aditũ nõ indulgere. Et ꝑ cauſas pec
catoꝛum intelliguntur radices vitioꝝ vel pec
candi occaſiones vel opoꝛtunitates. vt de pe.
di. ij. Quia radix.

De eadem dñica. Sermo tertius.

AMice aſcende
ſuperiꝰ. et erit tibi gl'ia ⁊c̃. vbi ſupra
A Dicit Ariſ. iij. metheoꝛoꝝ. Si animal percuti
tur a fulmine moꝛitur. ⁊ multi homies percuſ=
ſi a fulmine non moꝛiunt̃. quia homo ẽ animal
rationabilius. ideo foꝛte natura in hoc ſibi ꝓ=
buit honoꝛem. Spũaliter ꝑ fulmen intellige iu
dicium extremũ. quia ſicut dicit ibidem Ariſ.
vbi ſupra. Fulmen aliq̃n liquefacit gladiũ ĩ va
gina ipſam nõ ledendo. Sic extremũ diſtrictũ
iudiciũ liquefacit aĩam peccatoꝛis puniendo
coꝛpoꝛe manente illeſo. Nam ſm Chryſo. tol=
lerabilius eſt penam inferni ſuſtinere q̃ꝫ verba
irati iudicis quibꝰ dicturus eſt ĩ finali iudicio
Mat. xxv. Ite maledicti in ignẽ eternum. Et
beatꝰ Bern̄. ſup pſ̃. Qui habitat dicit. Quid
tã cauendũ q̃d tam plenũ anxietate ⁊ vehemẽ
tiſſime ſollicitudinis excogitari poteſt q̃ꝫ iudi=
candum aſtare illi terrifico ⁊ deifico tribunali
⁊ incertã ⁊ adhuc ſubitamq; a diſtincto iudice
expectare ſententiam vbi iudex teſte non indi
get. ⁊ vbi veritas diſcutit intentiones. Et in q̃
dam epiſtola ibidem ad Robertũ monachum
Veniet inquit qui male iudicata iudicabit. Il=
licita iurata confutabit qui facit iudicium ⁊ in
iuriam patientibus. Veniet inquã veniet dies

iudicij vbi plus valebunt pura coꝛda q̃ꝫ aſtuta
verba ⁊ ꝯſciẽtia bona q̃ꝫ marſupia plena. quo=
niam iudex nõ falletur verbis nec flectetur do
nis. Idcirco iſtud fulmen diuini iudicij occidit
eterna moꝛte omne animal. id ẽ. omnẽm homi
nem beſtialem qui magis ſequitur carnẽ q̃ꝫ ſpi
ritũ aut rationem. Sed parcit hominibꝰ iuſtis
Iuxta illud pſ̃. In memoꝛia eterna erũt iuſti.
ab auditione mala nõ timebunt. Nam auditio
hec erit mala qua dicetur animalibus homini
bus. Inimice deſcẽde inferius. Ab hac nõ ha
bent timere homines iuſti quibus dicetur. Ve
nite benedicti patri mei. Et vnicuiq; dicet ver
bum allegatum. Amice aſcende ſuperius. His
autẽ verbis vocabit dñs vnũquemq; electum
ad gloꝛiam. In quibus tria tãgunt̃. Pꝛimo fi=
delitas ſe amantiũ. ibi. Amice. Secũdo pꝛioꝛi
tas ſe honoꝛantiũ ibi. aſcende. Tertio ſublimi
tas ſe exaltantium ibi. ſupius. Circa quod no B
tãdũ. In nuptijs regalibꝰ ſunt aſcenſus ⁊ gra=
dus dignitatis. Nã altiſſime aſcendit rex. ⁊ re
gina altiꝰ. ſui duces poſt ipſum. deinde alti do
mini ⁊ barones. ⁊ poſt illos ſedẽt milites ⁊ mi
litares atq; ciues. ⁊ in quolibet gradu ac aſcẽ
ſu conuiuia ſua habent. Sic ſpiritualiter ĩ nu=
ptijs celeſtis regis xp̄i domini noſtri ſunt gra=
dus ſcalares ꝑ quos aſcenditur. Naꝫ qui vult
ad hos venire neceſſe habet ſemꝑ aſcẽdere. q2
dicit Bern̄. in epiſtola. ⁊ ſimiliter Aug. ĩ libro
de verbis domini. Semper ambula. ſemꝑ per
fice. noli ĩ via deficere. noli retro ire. noli deui
are. remanet qui nõ pꝛoficit. recedit qui ad ea
reuoluitur. vnde iã receſſerat deuiat aut apo=
ſtotat. Qui aũt ſunt iſti gradus enumerat hũ=
bertus in pꝛologo. libꝛo de ſeptem donis. c. vj
Pꝛimus gradus aſcendendi eſt timoꝛis amo=
roſi in omnibus agibilibus cõtinuatio. Secũ
dus pietatis ſe ad deum ⁊ ꝓximũ ſancta lique=
factio. Tertiꝰ ſciẽtie oĩuꝫ beneficioꝝ dei gra=
ta ꝓcognitio. Quartꝰ foꝛtitudinis oĩuꝫ opera
tionum bonarum executio. Quintus conſilij a
deo oĩuꝫ eligẽdoꝝ tuta electio. Sextus ĩtelle=
ctus omniũ veritatũ neceſſariaꝝ limpida con
templatio. Septimꝰ ſapiẽtie celeſtiũ delitiaꝝ
ꝓguſtatio. Pꝛimus ergo gradus quo aſcendit̃
ad celeſtes nuptias eſt timoꝛis amoꝛoſi in om
nibus agilibus cõtinuatio. Dicit eñi Greg. ſu=
per Ezech. omelia. xix. Nam qui a terra ad ce
leſtia tendimus eiuſdeꝫ gradus aſcendẽdo mi
ramus. ab infimo incipiendo. ſ. dono timoꝛis.
aſcẽdendo vſq; ad donũ ſapie ſapide. Rõnem
huius aſcenſionis reddit. Greg. xxij. moꝛal'. di
cẽs. Nemo ad infima deſerẽs repẽte fit ſummꝰ
q2 ad obtinẽdũ ꝑfectiõis merituꝫ dũ quotidie
mens in altũ ducitur ad hoc ꝓcul dubio velut

aſcenſionis cuiuſdam gradus ꝑuenitur. hec il
le. Quare aſcenſiones ī corde noſtro diſpone=
re debemus in hac valle lachrymaꝝ vt ad do
C nū ſapientie ꝑtingamus. Eſt ergo notandū ꝙ
timor orit̄ ex amore ſicut dicit Aug. xiiij. d̄ ci=
ui. dei. Eſt amor fugiens quicquid ei aduerſat̄
Et cū hoc concordat̄ glo. ſup Joh. x. Timor
eſt fuga ne perdat homo quod amat. igitur ti=
mor oritur ex amore. Nā ꝙdiu homo amorē
ordinatum habuit in paradiſo. tam diu ſine ti=
more inordinato fuit in ſeipſo. Et ꝙcito amo=
rem inordinatum admiſit tam cito inordinata
affuit pena peccati quando ſe abſcōdit dicēs.
Domine audiui vocem tuam ꝛ timui. Geñ. iij.
Quare timuit? quia inordinatum amorē admi
ſit. ꝛ transgreſſor fuit. Quāto ergo homo a fal
ſo ꝛ inordinato amore recedit ꝛ ad veram cha
ritatem accedit tanto omnē inordinatū amo=
rem euadit. Jn hoc ꝗdem aſcenſu habent ami
ci dei conuiuium ſuū. Quia dicit Greg. libro
j. moraliū. ꝙ timor filialis in die ſuo facit con=
uiuium ī mente humana ꝛ preponit dulcia. Ju
xta illud pſ̄. Quā magna multitudo dulcedi
nis tue dn̄e quā abſcondiſti timētibus te. Que
eſt autem illa dulcedo niſi dulcis ſapor quem
timor cauſat in anima. De hoc Bern̄. ſermone
xiiij. ſup Cant. Timor dn̄i bene dicitur initiū
ſapientie. quia tunc preuidens anime ſapit cū
eam ad timendū afficit. nō cum ad ſciendū in=
ſtruit. quia timor ſapor eſt. Porro ſapor ſapiē
tem facit. ſcientia ſcientem. Sapientia eni a ſa
pore dr̄. Igit̄ timor initium ſapientie ſaporem
ſapidum intimo ſecreto mentis multū immit=
tit. ꝛ ita multipliciter reficit totā mentis fami
liam. Sꝫ ꝛ totum regnum anime iuſtificat. pa
rificat ꝛ letificat. que tria ꝑficiunt conuiuiū ti=
moris domini. De quo apoſtolus Roma. xiiij
D Regnū dei nō ē eſca panis ſed iuſticia. pax et
gaudiū ī ſpiritu ſancto. Ecce tria ꝗ neceſſaria
ſunt ī ꝯuiuio ſpūali timoris. Primū igit̄ ē iuſti
cia conuiuantes in omnibus rectificās. ꝛ hec
iuſticia ex timore dn̄i naſcit̄ Quia dicit ſapiēs
Ecci. j. Qui ſine timore eſt nō poteſt iuſtificari
Quomodo aūt erit iocūda ſocietas vbi deeſt
iuſticie eq̄litas. Dicit eni Aug. li. iiij. de ci. dei
c. iiij. Remota iuſticia ꝗd ſunt regna niſi latro
cinia. Et ſicut dr̄. iiij. ethic̄. Sicut iuſticia cōti
net oēm v̄tutē. ita iniuſticia ꝯtinet oēm mali=
ciā ſiue iniq̄tatē. vbi aūt abundat iniq̄tas quō
ibi vera amicitia et ſocietas erit. ḡ nec regni
nec conuiuij vera trāquillitas ſiue tranquilla
iocunditas manebit. ergo iuſticia qꝛ timor do
mini ex quo oriatur iuſticia expellit iniuſticiā
imo talibus conuiuijs poteſt dici Matth. v.
Beati qui eſuriunt ꝛ ſitiunt iuſticiam. quoniā
ipſi ſaturabuntur. Secundū eſt pax conuiuan
tes in omnibus concordans ꝛ quietans. et na
ſcitur ex iuſticia vt dicit Ceſariꝰ et Aug. ſuper
pſ̄. xlviij. Due ſūt inquit amice. iuſticia ꝛ pax
ipſe ſe oſculantur. ꝛ ſi iuſticiam amicam pacis
nō amaueris. nec ipſa pax te amabit. nec ad te
veniet. Niſi ergo pax aſſit non erunt exuuie ſꝫ
aſſidual̄. Vera aūt pax eſt vbi nihil repugnat
ꝛc̄. Tertiū eſt gaudium conuiuātes letificās
ꝛ ex iuſticia ꝛ pace generatur. Vnde Bern̄. Ju
ſticiam quam deo exhibes ꝛ pacem quā pro=
ximo debes noli contemnere. Hic eni p̄ceden=
tibus erit gaudium in ſpiritu ſancto. nō ꝗdem
gaudium carnale. non gaudium ſeculare. non
gaudium cuius extrema occupat luctus. ſꝫ in
quam magis triſticia vertitur. ꝛ hoc gaudiū
nemo tollit a te donec intres in gaudiū domi
ni tui. hec Bern̄. Jſtud gaudioſum conuiuium
in timore domini paulatim inchoatur. profici
endo continuatur. ꝛ in beatitudine eterna cō=
ſumatur. De primo Ecci. j. Timor domini glo
ria ꝛ gloriatio. leticia ꝛ corona exultationis.
De ſecūdo. Ecci. j. Timor dn̄i delectabit cor
ꝛ dabit leticiā ꝛ gaudiū in longitudine dierū.
id ē. in eternū. De tertio Ecci. j. Timor domi=
ni bene erit ī extremis. Secundꝰ gradus quo E
aſcēditur ad celeſtes nuptias eſt pietatis ſe ad
deū ꝛ proximum ſancta liquefactio. Et recte ſeq̄
tur pietas timorē in aſcendēdo. ſicut dic̄ Anſ=
hel. libro ſimilitudinū circa finē. Huic deniq̄
dono timoris ſpiritusſanctꝰ ſuperimponit pie
tatem cū menti ſic timenti ſuiipſius aſpirat cō
paſſionē. pieq̄ recolere facit. ꝙ miſera erit ſi
a deo ſeparata in inferno cū diabolo torta fu=
erit. Ideo rationabiliter d̄ dono timoris aſcē
ditur ad donū pietatis. quod ꝛ precipit domi
nus cum dicit. Amice aſcende ſuperius. videli
cet de timore ad pietatē que a deo datur ꝛ ad
inimicos extēditur. Matth. vj. Diligite inimi
cos veſtros ꝛc̄. Jn iſto quidem aſcēſu habent
amici dei etiā ꝯuiuium. quia ſm Greg. j. mora
liū. Pietas ꝯuiuium facit mētiq̄ exhibet quā=
do cordis viſcera miſericordie operibꝰ replet
Opus autē bonum eſt cibus anime. Quia di
cit Grego. xxij. moral̄. ca. vij. ꝛ. xij. Comedere
anime ē bonis operibus ſatiari. ꝑparādo igit̄
ꝯuiuiū aīe ꝛ omnibus viribus eius pietas ex
pellit p̄mo a conuiuio ſuo impietatem et oēm
familiam eius. quia omnia fercula mentis infi=
cit ꝛ inſipida facit. Nā vt ait Aug. in ſermone
Etiam iuſticia que eſt virtus generalis ꝛ dul=
ce ferculum mentis pie ſine pietate crudelitas
eſt. Jn crudelitate autem nulla dulcedo eſt ſed

amaritudo impietatiſ nimia regnat. Quare ci=
baria a ſe nullo igne charitatiſ decoquit. ſꝫ cru
da ⁊ inſipida relinq̄t. Jdeo dicit Seneca libro
de moribus. Reſpue crudelitatem ⁊ matrem
eius. Jram cuꝫ omni familia ſua. Hec enim hu
mane rationi maxima inimica eſt. Pietas au=
tem amica eſt. Secundo inuitat omnes vires
mentis tanquã incolas regni et etiam exterio=
res laborantes. Matth. xj. Venite ad me om
nes qui onerati eſtis ⁊ ego reficiam vos. Ter
tio eos multitudine reficit dum eis diuerſa fer
F cula apponit. Tertius gradus quo aſcẽditur
eſt ſcientie omnium beneficiorum dei grata ꝑ=
cognitio. ⁊ recte ſequitur pietateꝫ in aſcenden
do. Quia dicit Gregorius ꝑmo moraliũ. Nul=
la ſcientia eſt ſi vtilitatem pietatis non habet.
Et Anſhel. libro ſimilitudinũ circa finẽ. Spi=
ritus in quit ſanctus donũ ſcientie ſuperimpo
nit pietati cũ mens ſic tenet ſibi ⁊ compatitur
vt quomodo valeat modo ſaluari ſcrutatur.
eiqꝫ ſpiritusſanctꝰ huius rei cognitionem lar=
giatur. Eſt autem ſcientia duplex. Vna ſecula
ris que ſm Bern. ſuper Cantica inebriat non
charitate ſed curioſitate implet. ſed nõ nutrit
ſed inflat. ſed non edificat. ingurgitat ſed non
confortat. Eſt alia que ſm beatuꝫ Augꝰ. libro
xiiij. de trinitate. ca. v. non eſt rerum vanaruꝫ
nec curioſarum. ſed de his quibꝰ fides ſaluber
rima. que ad veram beatitudinem ducit. gigni
tur ⁊ nutritur. defenſatur ⁊ roboratur. Et hoc
eſt donum ſpiritusſancti ad quod aſcendere iu
bet chriſtus cum dicit. Amice aſcende ſuperi=
us de pietate ad ſcientiã. Jn hoc aſcenſu inue
niat quilibet amicus dei conuiuium. quia ſcien
tia menti humane preparat ꝯuiuium ĩ die ſuo.
Dicit enĩ Aug. libro d̃ v̄bis domini. Sicut vir
tus ẽ cibus anime ⁊ illa ſterilitas ⁊ illa fames
cauſat quodamodo ieiuniũ ſpirituale ĩ anima
qd̃ donũ ſcientie expellit ab aĩa. Jux̃ illud Gre
go. j. moral. Scia in die ſuo ieiuniũ facit. qꝛ in
G ventre mentis ignorãtie ieiuniũ ſupat. Eſt ta=
men notandũ Grego. ſup Job. xxij. moral. in=
nuit triplicẽ menſam ſacre ſcripture in quibus
anime ſtudioſe mediante dono ſcie diuerſimo=
de ⁊ dulciter reficiunt̃. Prima eſt menſa hiſto=
rie in qua ſimplices cibant̃ ferculis groſſoribꝰ
fidem roborantibus dũ legũt in ſacra ſcriptu
ra ꝙ aqua in vinũ mutat̃. lazarus ſuſcitat̃. ce=
cus illuminat̃. leproſus mũdat̃ ⁊ hmõi. Secũ
da mẽſa eſt allegorie in qua cibãtur doctores
ferculis ſubtilioribus dum eis panis verus de
celo ꝓmittit̃ ⁊ dat̃. vita eterna ſperatur. ianua
celeſtis regni apitur. mẽſa eterne refectionis
ꝑparatur. corpus chriſti vere manducatur. in
quo nobꝭ diuinitas ꝑpatur ⁊ ꝓpinatur. Vnde
Hugo in. j. c. ſup angelicaꝫ hierarchiã. Carnẽ
inquit nobis ieſus medulium prepoſuit vt per
cibum carnis ad guſtum intraret diuinitatis.
Tertia mẽſa eſt anagogica ĩ qua perfectiores
cibantur ferculis dulcioribus. Quia dicit Hu
go vbi ſupra. Anagoria ẽ aſcenſio ſeu eleuatio
mentis ĩ ꝯtemplationem ſupnoꝝ. Jdeo aſcen
dendo tranſcendit narrationem mẽſe hiſtorie
Sed cõtemplando tranſit vltra velamina mẽ
ſe allegorie. Pl ana autem aſcenſio ⁊ pura con
templatio in mente miram ⁊ dulcẽ generat dul
cedinẽ ⁊ delectationẽ ⁊ refectionẽ. vt dic̃ Gre=
go. li. j. ſup Ezech. parte. ij. omel. ij. Contem=
platio amabilis valde dulcis eſt q̃ ſup ſeipſam
animam rapit. celeſtia aperit. terrena autẽ de=
bere contemni oſtẽdit. ſpiritualia oculis men=
tis patefacit. corporalia abſcondit vt talis cõ
templatrix anima dicat illud Canticoꝝ. Ego
dormio ⁊ cor meum vigilat. Quartus gradus H
quo aſcenditur ſuperius eſt donũ fortitudinis
quod ſpiritusſanctus ſupponit dono ſcientie.
Cuius ratio eſt. quia dũ mens pauida timens
ſibiqꝫ dono pietatis compatiens ⁊ iã quid age
re debeat dono ſcientie ſciẽs oportet ꝙ ſit for
tis ad operandum que didicit. ⁊ quibus ſe ſal=
uari poſſe confidit. vt dicit Humbertus libro
de ſeptem donis de dono fortitudinis. c. j. Jn
illo aſcenſu quo de ſcientia ad fortitudinem in=
uenit amicus dei cõuiuium. Quia ſm Greg. j.
moral. Fortitudo in die ſua cõuiuium facit. qꝛ
dum aduerſa non metuit tripudianti cibos mẽ
ti confidentie opponit. Dicit enĩ Tulliꝰ libro
j. rhetor. Fortitudinis vt eſt virtꝰ moralis q̄t=
tuor ſunt ſpecies. videlicet confidentia. magni
ficentia. patientia. et ꝑſeuerãtia. Confidentia
ſine fiducia cõuiuantes de conuiuio vſqꝫ ad fi
nem ſpe aſſecurat ⁊ dulciter reficit. Quia ſecu
ra mens quaſi iuge conuiuium. Prouerb. xv.
Hec expellit a conuiuantibus omnem diffiden
tiam. Jux̃ illud pſ. Qui cõfidunt in domino ſi
cut mons ſion nõ cõmouebitur ĩ eternuꝫ. Ma
gnificentia v̄o vt decet precioſa in ꝯuiuio am=
miniſtrat. Quia dicit Tullius vbi ſ. Magni=
ficentia ẽ magnaꝝ reꝝ ſplendida adminiſtra=
tio. Patientia autem cõuiuantes ꝯfortat ⁊ q̃= I
etat. qꝛ ſm Caſſiodoꝝ ſuper pſ. Patia vincit
aduerſa nõ colluctãdo ſꝫ ſufferẽdo. nõ murmu
rãdo ſed gratias agendo. Hec inquã v̄tus ex=
pellit a conuiuio vitia oppoſita vt impatiẽtiã
diſcordiã. rixam. ſeditiones ⁊c. que mentis cõ
uiuium moleſtant ⁊ perturbãt ⁊ hec patientia
perfectius animaꝫ reficit. quia ꝑfectum opus
hꝫ Luc. xxij. Jn patientia veſtra poſſidebitis

animas veſtras.Sup quo Greg. Quid ē inqt
aīas poſſidere niſi ꝑfecte ī omnibꝰ viuere cun-
ctiſqꝫ mētis moꝛſibus q̄ſi ex arte vtute dn̄ari
qd vtiqꝫ aīaꝫ valde cōſolatᷣ ⁊ reficit.Sed ꝑſe-
uerātia cōuiuantes ad ſtabilē māſionē trahit
⁊ inuitat.Quia ſm Tulliū ꝑſeuerantia eſt refe
ctio dulciſſima.Naꝫ Aug.exponēs illd Mat.
xxiiij.Qui perſeuerauerit in finem ⁊c̄. Cum ꝑ
ueneris inquit ad tres panes ꝑſeuerādo . hoc
eſt ad cibum ⁊ intelligentiaꝫ trinitatis.habes
enim viuos.Non enim panis ille finiet.ſꝫ om-
K nem indigentiam tuā finiet. Quintus gradus
quo ſupius aſcendit amicus dei eſt donū cōſi
lij.Quia dic̄ Anſhel.li.ſilitudinū ſupedificat.
qꝛ cum mens iam foꝛtis eſt ad operandū neceſ
ſe eſt quid ꝯſulere debeat. Quia dicit Greg.j.
moral.Qui ſine cōſilio viuūt ſe ꝑcipitationi ⁊
foꝛtune tendunt.vitā ſuam negligunt dū trāſi-
toꝛia inconſulte appetunt.dum eterna non in-
telligunt vel intellecta contemnunt.dum exili
um ⁊ miſeriam ſuaꝫ non cognoſcunt.quia ceci
ideo nec cōſilium habere ſciunt.Et ideo tales
merito in inſipiētia ſua peribunt.In hoc aſcē-
ſu inueniat amicus dei conuiuium ſuuꝫ .⁊ hoc
nuſꝙ conuenientius celebꝛatur ſicut in ſecre-
to mentis vbi cōſilia in ſilētio tractantur . Et
hoc figuratur in libꝛo Numeri.c.ij. vbi Moy
ſes in rebus dubijs conſulendum dominuꝫ re
lictis turbis crebꝛo reuertebatur ⁊ intrauit ta
bernaculum vbi dominū ꝯſuluit ⁊ conſiliū ac-
cepit quod populo poſtea dixit. Quā figuraꝫ
exponēs Greg.xxxij.moꝛaliū di.Ad taberna
culū redire ⁊ intrare ē poſtpoſitis exterioꝛibꝰ
tumultibus ſecretum mētis ītrare.Ibi enī do-
minus cōſulitᷣ ⁊ quod foꝛis agendum eſt publi
ce intus ſilenter auditur. ⁊ tūc vocem dei qua
ſi per occultam inſpirationē audierat dubium
in meditatione mentis ſe a carnalibus menti-
L bus abſtrahunt. Scias nanqꝫ ꝙ donum conſi
lij reficit ſupꝛa modum .ſcꝫ conſiliarios ſacris
contemplationibus.dum eos in tabernaculo.
id eſt.ſecreto mentis facit diuina conſilia audi
re. Et hi ſunt memoꝛia.intelligentia et volun-
tas.Nam memoꝛia ab omnibus purgata īgre
diatur ſecretum mentis .et dicat cum pſ̄.Au-
diam quid loquatur in me dominus deus.Po
ſtea ingrediatur intelligentia vt veritatem iu-
dicioꝛum diſcutiat.⁊ inter conſilia a quo ſpiri-
tu pꝛocedant diſcernat.Quia ſm Bern̄.domi
ni ſpirituum diuerſa ſunt genera hominū.ideo
neceſſaria eſt nobis eoꝛum diſcretio .Nam ſpi
ritus carnis ſuggerit mollia . ſpiritus mundi
vana.ſpiritus malignus amara vt iras.rixas
⁊ huiuſmodi.Si auteꝫ ſpiritus ſuggeſtio ſit de
coꝛpoꝛe caſtigando.de coꝛde humiliādo.d̄ ſer
uanda virtute ⁊ habēda charitate ſine dubio
ſpirituſſanctus ſuggerit hec. Deinde ingredi-
atur voluntas vt diſcuſſa amplexetur ſi ē ſug
geſtio a ſpirituſancto.⁊ clamat cū ſponſa.Cā-
ticoꝝ.v. Anima mea liquefacta ē vt dilectus
locutus ē queſiui ⁊ nō inue.⁊c̄.Quod exponit
Oꝛigenes dicens.Diuine conſolatiōis vt an-
dio feliciſſimus effectus ē liquefactio . liquefit
enī anima deuotiōe.molleſcit vt dilectus me-
us ſuauiter cubat.Secundo reficit conuiuan-
tes medios .ſ.vigoꝛes anime naturales ⁊ ſen-
ſus anime rationales ⁊ milites ſiue vtutes mo
rales ſacris virtutibus.dum facit eos diuina
conſilia in ſecreto vere intelligere. Tertio re-
ficit conuiuantes inferioꝛes.vt ſenſus anima-
les ⁊ coꝛpoꝛales tā interioꝛes vt imagines ꝙ
exterioꝛes.vt viſum.auditum.guſtum.tactuꝫ
⁊c̄.que ſunt tanquā artifices vt ruſtici neceſſa
ria coꝛpoꝛi adminiſtrantes vt dicitur in libꝛo
de ſpiritu et anima.Sed nunc eos reficit dum
eos diuina ꝯſilia adimplere facit.Sextus gra M
dus quo aſcenditur ſuperius eſt intellectus
qui pertinet ad vitam contemplatiuaꝫ. In iſto
aſcenſu inuenit quilibet conuiuium ſuū . Quia
vt dicit Gregoꝛius libꝛo.j.moꝛalium. Intelle
ctus in die ſua conuiuium parat.quia in eo qd
audita penetrat reficiendo penetrat coꝛ. tene
bꝛas eius illuſtrat.ergo in penetratione ipſo-
rum auditoꝛum inuēta veritate mens refici-
tur.Cum ergo ſm Gregoꝛium intellectus pe-
netrat diuina velamina veritatis diuine tam ī
ſcripturis ꝙ doctrinis.tam figuris ꝙ ſacramē
tis vſqꝫ ad intimam ⁊ nudam veritatem intelli
gendam ⁊ deguſtandam quadam intellectuali
experientia pertingat .quod perfectiſſimoꝛuꝫ
eſt vt dicit Bern̄.ſuper Cantica. Ideo dulciſſi
me mentem reficit.Septimus gradus eſt ſapi
entia.Quia dic̄ Aug.libꝛo.ij.d̄ doctrina chꝛi-
ſtiana ꝙ a timoꝛe vſqꝫ ad ſapientiam que eſt ſe
ptima in donis et vltima per gradus aſcenditᷣ
⁊ peruenitur.⁊ ſic ſapientia non deberet ꝓ gra
du reputari.ſed quaſi pꝛo termino ad quem eſ
ſet aſcendendum.Quia vt dicit Auguſtinꝰ ibi-
dem ꝙ ſapientia eſt ſumma ⁊ vltima.⁊ ea habi
ta animus potatus tranquilluſqꝫ perfruitur ⁊
delectatur in ea.ergo eſt vltima in qua eſt con
ſūmatio.Cum ergo amicus dei ad ſapientiaꝫ
aſcenderit conuiuia inuenire poterit. Dicit er
go Bern̄.libꝛo de diligēdo deū. Sapiētia tri-
plex conuiuium donat . Cibat enī in hac vita
laboꝛantes.potat poſt hanc vitam ꝗſcentes
⁊ eterna vita regnantes.Ad quam nos perdu
cat ieſus chꝛiſtus dei filius ⁊c̄.

Dñica. xviij. poſt trinitatis. Sermo ꝑmus

GRatias ago
deo meo ſp̄ ꝓ vob̄ i gr̃a dei q̄ data
eſt vobis in xp̄o ieſu. quia diuites in omnes fa
cti eſtis in omni verbo ⁊ in omni ſcia. j. Coꝛ.
A j. Cõſuetudo hec fuit apud romanos ꝙ victo-
ribus triumphantibus ⁊ romã redeuntib⁹ tri-
plex honoꝛ impendebat. Prim⁹ honoꝛ fuit ꝙ
victoꝛi populus cum iubilo ⁊ leticia obuiauit.
Secundus ꝙ omnes captiui ſequebant currũ
ei⁹. Tertius ꝙ victoꝛ inductus tunica iouis ſe
debat i curru quem trahebant quattuoꝛ eq̄ al
bi. ⁊ ducebat vſq; ad capitoliũ. Aliã cõſuetu-
dinẽ narrat Iſidoꝛ⁹. xviij. ethi. ij. ca. allegans
tranquillum ꝙ triumphans cũ vꝛbem ingre-
diebatur tripertito iudicio honoꝛabat. Nã pri
mo ꝺ triumpho duci cõcedendo iudicabat ex-
ercit⁹. ſc̄ꝺo ſenatus. tertio ppl̄s. Erat aũt ro-
manoꝝ mos ꝙ triũphãs q̄driga veheret. co-
loꝛe ruffo plíniret. purpura ⁊ polymita lõga i
dueret. palma aurea ⁊ laurea coꝛonaret. ⁊ hec
oĩa oſtenderunt ꝙ ſuis victoꝛib⁹ grati fuerunt
Spũaliter xp̄s fuit ꝓpugnatoꝛ nr̃. ad ſaluãdũ
nos ip̄e victoꝛiã maximã obtinuit ꝯtra inimi-
cos noſtros. ⁊ nos liberauit ꝺ duriſſima ſerui
tute. iõ ire debem⁹ ei obuiã cũ cãtico gr̃aꝝ acti
onis laudãteſ eũ decachoꝛdo mãdatoꝝ ei⁹ ope
⁊ ſermone. Et ipſũ debem⁹ ponere laureatũ i
curru. q2 poſitũ i nr̃a memoꝛia debem⁹ ꝯtẽpla-
ri eũ coꝛonatũ ſpinea coꝛona. ꝯfixũ clauis. ꝑ
foꝛatũ lancea. potatum aceto. penſum in pati-
bulo. Et hoc faciẽdũ iugit̃ exẽplo beati Aug. i
li. Soli. dicẽtis. Dñe dilexiſti me plus ꝙ̃ te. q2
moꝛi voluiſti ꝓpt̃ me tã charo p̄cio redemiſti
me. ꝺ ſupcilio vocaſti me. noĩe tuo ſignaſti me
ꝺ ſeruitio retraxiſti me ſanguine tuo vt memo
ria tua ſemp eſſet apud me ⁊ nunꝙ̃ recederet a
coꝛde meo. q2 ꝓpter me ꝺ cruce noluiſti deſcẽ
dere. Figura. j. Reg. xvj. Filie hirl̃m venerunt
obuiã dauid redeunti a pꝛelio philiſtinoꝝ can
tãtes in tympanis ⁊ choꝛis dicebãt. Saul per
cuſſit mille. ⁊ dauid. x. milia. Moꝛalit̃ filie hie
ruſalẽ ſũt liberate aĩe a demõib⁹ philiſtinoꝝ i
fernaliũ ꝑ vitoꝛiã paſſiõis xp̄i. Cognoſcentes
igit̃ hoc bñficiũ deberẽt illi ire obuiã cũ cãtu ⁊
ſono. i. fide ⁊ ope gr̃aꝝ actiões reddẽtes ꝓ. x.
milib⁹ ꝑcuſſoꝝ. i. ꝓ liberatiõe ab ĩnumeris mal̃
⁊ ꝓſtratiõe diaboli. q2 melius nõ hñt ꝙ ei red
dant ꝓ tãtis bñficijs ꝙ̃ gr̃arũ actiones. Quia
dic̃ glioſus doctoꝛ Aug. i ep̄la ad marcellinũ
Quid meli⁹ aĩo geram⁹ ⁊ oꝛe ꝓmam⁹ ⁊ calamo
exp̄mam⁹ ꝙ̃ deo gr̃as agere. hoc eni dici bꝛe-
ui⁹. nec audiri leui⁹. nec ĩtelligi grati⁹. nec agi
fructuoſi⁹ p̄t. Qual̃ aũt debeat ẽẽ hmõi gr̃arũ
actio docet Bern. i quodã ſer. di. Nõ tm̃ ver
bo nec lingua ſed ope ⁊ virtute exhibeam⁹ noſ
metipſos gratos. nõ eni gr̃aꝝ dictiõis. ſ3 gr̃a
rum actionẽ exigit a nobis dñs de⁹ nr̃. Et qui
vult vere gratus eſſe nõ ſolum d3 gr̃arũ actio-
nes referre deo de ſibi collatis bñficijs. verũ
etiã alijs q̄ in verbo allegato agit gratias ꝓ
beneficijs alijs collatis cũ dicit. Gratias ago
deo meo ſemp. i. omnibus hoꝛis ad oꝛãdũ de-
putatis ꝓ vobis in gratia dei ⁊c̄. In qua q̄de3
ep̄la congratulat ꝓximis ꝓpter tria beneficia
eis collata. ſ. ſufficientiam bonoꝝ collatoꝛũ
Affluentiã meritoꝝ ꝑfectoꝛũ. Perſeuerantiã
bonoꝛum agendoꝛum. Primo igitur gratulat
ꝑ ſufficiẽtiã bonoꝝ collatoꝝ cũ dicit. q2 diui-
tes facti eſtis i oẽs. Pꝛo quo notandũ. diuitie B
quo ad pñs ſũt duplices. ꝑme ſũt tp̄ales. ſc̄ꝺe
ſpũales. Prime q̄dẽ nõ ſunt adaugẽde nimiũ.
ex quo habem⁹ iter ire bꝛeue. Fatuũ ẽ eni labo
rẽ magnũ hr̃e ⁊ ꝓuiſionem ꝓ victu hñtib⁹ iter
bꝛeue. Moꝛalit̃ nos habem⁹ iter bꝛeuiſſimũ vi
te vicꝫ pñtis qꝺ paucis dieb⁹ ꝯſumat. Iux̃ illꝺ
Job. xiiij. Bꝛeues dies hoĩs ſunt. non ẽ ḡ ꝓui
ſio magna faciẽda de tp̄alibus reb⁹ ꝓ tã bꝛeui
vite curſu. ⁊ pꝛecipue cum ille nõ ad ꝓfectũ ſ3
ad detrimẽtũ tendãt. Nã ille q̄ ꝯgregabat mul
ta bona i ãnos plurimos fatu⁹ iudicabat dicẽ-
te dño. Stulte hac nocte recipiẽt. ſ. demones
animã tuã ⁊ que cõgregaſti cuius erunt. Luc.
xij. Ideo illas res tempoꝛales moderate fer-
re debem⁹ nobiſcũ vt ſic ad terminũ veniam⁹.
Legitur Exodi. xvij. ꝙ filij iſrael exeuntes de
egypto nõ ceperunt manna ꝑ deſertum ambu-
lãtes niſi quãdo conſumpta fuit farina quã ſe
cum tulerant de egypto. Sed illa ꝯſumpta ve
nerunt in helym. xxx. die. ⁊ ibi fixerunt taber-
nacula ſue manſionis vt dicit magiſter. ⁊ cepe
runt edere manna. Qui ſunt filij iſrael exeun-
tes ꝺ egypto niſi fideles xp̄iani ꝑ ꝯfeſſionẽ ex
euntes ꝺ tenebꝛis pctõꝝ. Hi igit̃ volẽtes ad
t̃rã ꝓmiſſiõis. i. ad celũ ꝑ hui⁹ vite deſertũ ire
nõ debent de farina egypti. id eſt. de diuitijs p̄
ſentis vite magnã gerere ſollicitudinẽ eo ꝙ via
bꝛeuis ſit. Quid abſurdius dici poteſt ꝙ̃ quo
minus reſtat via eo plus viatici querere. ⁊ via
deficiente viaticum augere. quaſi diceret. Nõ
debent fideles curare ꝺ coꝛruptibili ſubſtãtia
quoniã in bꝛeui expectant eternam beatitudi-
nem a chꝛiſto in ipſo figẽtes noſtri coꝛdis mã
ſiones mãna celeſtis ꝯſolatiõis accipiem⁹. ⁊
hoc poſt. xxx. dies. Nã trigita terdene ſũt tria
ad ſuadũ ſi relinquam⁹ opa moꝛtua. ocioſos

ſermones ꝛ prauas cogitatiões erimꝰ diſpoſi-
ti ad eterna aut ſuperna que non patiunt̃ ſecū
caduca. Iuxta illud Bern̄. ſmone .lxxvij. Pre
occupatum quippe ſecularibus deſiderijs ani
mū declinatio ſancta declinat. nec miſceri po-
terint vana veris. eterna caducis. ſpūalia cor
ruptibilibus. ſumma imis vt pariter ſapias. ꝛ
que ſurſum ſunt ꝛ que ſuꝑ terram. hec ille. Ui-
C deamus tamen ad experientiam ꝙ interduꝫ fi
unt in aliquo funiculo nodi adeo fortes et du-
ri ꝙ potius frangūtur ꝙ̃ ſolui poſſunt. Sic ſpi
ritualiter adeo nodat̃ animꝰ ꝛ affectus cordis
humani cuꝫ diuitijs ꝙ potius aīa ſepat̃ a cor-
pore ꝑ ipſam mortē ꝙ̃ affectus cordis ab amo
re diuitiarum poſſet diſſolui. Et ratio eſt. quia
cor tribus funiculis ligatur ab illis. nā cor in-
nodant in acquiſitione ꝓprio fune cupiditatꝫ.
Stringunt retinendo laqueo tenacitatis ꝛ vr-
gent in poſſidendo ſapore malignitatꝫ. ꝛ ille fu
niculus nō facile pōt rumpi. Iuxta illud Ecci
x. Funiculus triplex difficile rumpitur. Sic er
go ligatum hominem ducunt inſolubiliter ī in
teritum. Sicut figuratum ē Iudic̄. xvj. de Sā-
ſone qui ſeductus a Dalila ligatus eſt a phili-
ſteis. ꝛ excecatus ductus eſt ab eis captiuus.
Tunc eni ſpūaliter Samſon ſeducitur a Dali
la quādo homo ſeducit̃ a pecunia. Iacēs eni ī
eius gremio ꝑ nimium affectuꝫ ligat̃ a demoni
bus ꝛ excecatus intentiōis lumine aut intelle
ctus qui eſt lumen quod deꝰ anime infudit. iij.
ethicoꝝ. Captiuat̃ peccato in quo miſerabili
ter moritur ſine medio ꝛ damnatur. ſicut ptꝫ
de quodam vſurario. Nam legitur ꝙ due ſoro
res ſimul habitabāt. ꝛ mortua matre heredita
tem diuiſerūt. altera ſtatī affectu pecunie por-
tionem ſuam dedit ad vſuram ꝛ faciens firmaꝫ
ciſtam in eam multam pecuniam ꝯgregauit. ꝛ
nō compatiebatur ſorori nec alicui egeno. Cō
tigit vſurariam infirmari ad morteꝫ. que voca
uit ſuam ſororem vt ei miniſtraret. Quod ꝛ il-
la fecit ſperans ſe aliquid accepturuꝫ. Illa vi-
dens ſe euadere non poſſe. ſorore emiſſa ad ci-
ſtam acceſſit tollens ex ea duas crumenas ple
nas denarijs. ꝛ cinxit eas ad nudam carnem.
ſub veſtibus tegebatur. Ecce ꝙ̃ fortiter ligata
fuit iſta p̄dicto triplici funiculo. ꝙ nullo modo
nec in morte potuit ſolui. Sorore igit̃ reuerſa
ait. Rogo te vt cū mortua fuero a nullo ꝑmit-
tas me nudari. Sed in eiſdeꝫ veſtibus in qbꝰ
nūc iaceo me ponere ſinas ad ſepulcꝝ. morit̃
illa ꝛ vt rogauerat ſepelit̃. Quo facto dictuꝫ ē
dn̄o ville d̄ morte vſurarie ꝙ̄ aduocās aduoca
tū ſuū miſit vt pecuniā vſurariā aſptaret. At il
le veniēs accepit claues. ꝛ ciſtam aperiens ni-
hil inuenit. Qui cum exigeret pecuniam a ſo-
rore ꝛ torqueret eam. cepit illa de petitione ſo
roris cogitare. ꝛ de pondere mortui corporis
habere ſuſpitionem. recitat hoc aduocatꝰ. Il-
le vero rogauit ſacerdotem vt liceret ei aperi-
re ſepulcrum vſurarie et conceſſit. Et aperto
ſepulcro viderunt ambo. ſacerdos videlicet
ꝛ aduocatus corpus nudatum. et maximo cin
ctum ſerpente. mittens in os proiecit denari-
os mulierꝫ extractos. Quo viſo territi valde
clamauerunt. Reijce terram velociter. Diabo
lus enim vas ſuum punit ꝛ illudit. Ideo dicit
venerabilis Seneca in quadam epiſtola. For-
tiſſima peſtis eſt cupiditas. quaſi diceret. For
titer inheret homini etiam vſqꝫ ad mortē. que
ſolet egenos facere quos capit. dum fraudem
querendi non inuenit. Naꝫ alterius cupiditas
ex alterius fine naſcitur. Ideo fortior eſt ꝙ̄ cu-
piditateꝫ vincit ꝙ̃ qui ſubijcit hoſtem. hec illē
Propter quod non eſt credendum ꝙ apoſto-
lus congratulabatur ꝛ referebatur gratiaruꝫ
actioneſ ꝙ Corinthi diuites facti fuiſſent diui
tijs temporalibus. Quia dic̄ Gregorius ī mo
ralibus. Carnales inquit homines cum de re-
rum abundantia ꝛ diuitiarum affluentia extol
luntur hora qua neſciunt ſubito rapiuntur. Et
dum pedes affixe credunt repentino interitu
ad ima deſcendūt. Secunde diuitie ſunt ſpiri- D
rituales vt ſunt virtutes. De quibꝰ dicit Gre-
go. in omelia. Sole diuitie vere ſunt que virtu
tibus diuites faciunt. Et ſubdit. Si ergo fra-
tres chariſſimi diuites eſſe cupitis veras diui
tias amate. Una igitur inter virtutes ē ſapien
tia. De qua Eſa. liij. Diuitie ſalutis ſapientia ꝛ
ſcientia. De ſapientia dicit Salomon Sap̄. vij
Infinitus enim theſaurus eſt hominibus quo
qui vſi ſunt participes facti ſunt amicitie dei.
quaſi diceret ſapiens. Hec eſt cauſa quare the
ſaurus iſte videlicet ſapiētie nō eſt abſconden-
da ſed liberaliter cōmunicāda. qꝛ eſt theſaurꝰ
infinitus. id ē. nūꝙ̃ deficiens ſed ſemꝑ ꝓficiēs
quia quāto magis cōmunicat̃ tāto magis cre-
ſcit ꝛ augmentatur. Nam legit̃ in vita phoꝝ
ꝙ Solon interrogatus eſt a diuite vtrum the
ſauros haberet qui pauper eſſe videbatur. Re
ſpondit. Tu ꝛ ego theſauros habemus ſed in-
ter meū ꝛ tuū habere eſt differentia. qꝛ d̄ meo
nullꝰ me inuito poteſt attingere. Et ſi alijs di-
ſtribuero diminutionē nō patit̃. q. d. ſꝫ auget̃.
tuꝰ auteꝫ quotidie diſcrimine amiſſionis pati-
tur inuito. Et ſi alteri modicum tribueris mi-
noretur. De hoc etiaꝫ pulchre alloquit̃ Alanꝰ
ī anticlaudiano li. j. vbi narrat quō freneſis et
ſapiētia vel prudētia virū v̄tuoſum ſuis ditat

muneribus dicens. Aſſiſtẽs freneſis donat dona omnia philoſophie. Nõ illas largitur opes que ſepe potentum. Excecant animos ⁊ maieſtatis honores. Inclinant. minuũt quia leges iura retardant. Sed potius donat theſauros mentis ⁊ omnes diuitias animi. q̃s ſi ſimul accipit vltra non eget. imo ſimul ditatus ſuper abundat. quoniaꝫ rectus amor poſſeſſio nobilis. vſus vtilis. vtilior largitio. fructus abundans. Hec eſt grã poli theſauros celi inundãs Omnia que doctos ditat que prodiga largos Amat poſſeſſores ⁊ dedignatur auaros. Clauſa petit. diffuſa reddit niſi publica fiat. Labit̃ ⁊ multas vires conquerit eundo. Non iſtas exposcit opes rubigo nec ignis. Deuorat. nec fur minuit. ſubiectio mergit. Naufragiuꝫ tollit p̃do depauperat hoſti. In iſtis verſib⁹ dicit differẽtiã theſauri diuitiaꝝ ⁊ ſciaꝝ. Quia theſaur⁹ diuitiaꝝ excedit diſcretioneꝫ. ⁊ declinat ad imundiciã vitioꝝ. ⁊ retardat iuſticiã leguꝫ ⁊ ſtatutoꝝ. Theſaur⁹ autẽ diuitie mentis q̄ eſt theſaur⁹ ſciẽtie ⁊ ſapiẽtie ẽ talis. ꝙ eius amor eſt rectus dũ appetit̃. poſſeſſio nobilis dũ habet̃. vſus nobilis ĩ bene viuẽdo. vtilior ĩ docẽdo. fructus abundans in p̃mio ꝑcipiendo. Et de iſtis diuitijs ſpiritualibus cõgratulabatur apoſtolus corintheis gratias deo agendo cũ dicit. Diuites facti eſtis. ſcꝫ in verbo doctrine ⁊ predicationis. habentes modum quomodo minores. mediocres ⁊ perfecti ſiue incipiẽtes proficientes ⁊ contemplatiui ſunt verbo predicationis informandi. Et tũc apoſtolus dirigit verbũ ſuũ ad ꝑfectiores qui alios habẽt verbo doctrine informare cuꝫ dicit. In omni ſcia id ẽ. intelligentia ſcripturaꝝ ad ſalutem pertinẽtiũ. Et dicit notãter ĩ omni ſcia. Quia oportet p̃dicatorẽ euãgelice veritatis eſſe talẽ vt ꝓ ingenio diſcentium ſemetipſum poſſet aptare. ⁊ verbi ordinem pro audientis capacitate dirigere. vt ꝓbatur. viij. q. j. c. oportet. Qui eni ẽadem doctrinaꝫ omnibus predicant ſunt quaſi imperiti medici volẽtes vno collyrio oĩuꝫ oculos curare. vt dicit Hiero. ⁊ ponitur. xxix. di. Neceſſe ẽ ꝙ apoſtolus intelligit verbũ ſuũ de diuitijs ſpũalibus. ſ. ſapia ⁊ ſciẽtia que ſunt liberaliter a doctoribus ⁊ a p̃dicatorib⁹ cõmunicãda. ⁊ hoc ꝓpter duo. Primo ꝓpt̃ euidens augmentũ ⁊ excreſcentiã. Dũ eni ſapie theſaurus alijs cõicat̃ euidẽter augmẽtat̃. De iſta loquit̃ Aug. li. j. de doc. xpi. c. v. inuitans hoĩes ad docendũ liberaliter ea que ſibi a deo cõceſſa ſunt. q2 ſi docere curarent plura ſcirẽt. Nõ eſt inquit metuendũ ne dare deſinat cetera cũ ea que data ſunt cepimus impẽdere. Et adducit Aug. duas pulcherrimas figuras d̃ duob⁹ feſtis que fecit xp̃s pauꝑibus q̄ eum ſequebantur vt ab eo doceret̃. Primũ feſtũ fecit quinqꝫ milibus hoĩuꝫ de quinqꝫ panibus ⁊ duobus piſcibus. Et illis ſaturatis ſuꝑabundauerũt. xij cophini fragmentoꝝ. Mat. xiiij. Secũdum feſtum fecit q̃ttuor milibus hoĩuꝫ de ſeptẽ panibus ⁊ piſciculis paucis. Quibus ſaturitat̃ ſuperabundauerunt ſporte ſepteꝫ plene fragmẽtis. Iſtis miraculoſis hiſtorijs alludẽs Aug. ibideꝫ dicit. Illi quinqꝫ ⁊ illi ſeptẽ panes ante q̃ꝫ inciperent dari hominib⁹ eſurientibus. q̄ vt fieri ceperant cophinos ⁊ ſportas ſatiatis tot milibus hominũ impleuerũt. Sicut ille panis dum frangeret̃ accreuit. ſic quãdo doctor liberaliter incipit dando quid de dono dei accepit multiplicatur ⁊ augetur in docẽte. Secũdo ẽ liberaliter cõicandus ꝓpter ſequẽs emolimentum ⁊ ſufficiens. Maximũ eni emolimentũ eſt ꝙ homo fiat particeps amicitie dei. Hoc aũt facit bonus vſus ſapientie. Quia de ſapia dicitur Sap. vij. Amicos dei ⁊ ꝓphetas ipſa ꝯſtituit. Et ibideꝫ dr̃ parum ſupra. Quo. ſ. theſauro ſapientie q̄ vſi ſunt. videlicet faciendo quo ad ſeipſos. et docendo quo ad alios. ꝑticipes facti ſũt amicitie dei. Et dicit Rober. hol. ſup li. Sap. lec. xcvj. ꝙ tria ſunt genera hoĩuꝫ qui theſauro ſcie ſiue ſapie non vtunt̃ ad merituꝫ Quia ſũt ſapie oppreſſores. ſubuerſores ⁊ abuſores. Primi eni ſunt ſapiẽtie opp̃ſſores. Opprimunt eni ſapientiaꝫ quam a deo acceperũt ⁊ ad ꝓximoꝝ edificationeꝫ nõ exponũt. Et hi ſimiles ſunt illi ſeruo maligno ⁊ pigro q̄ acceptum talentum fodit in terram ⁊ abſcondit pecuniam domini ſui. Mat. xxv. Et cum ſocij ſui ⁊ conſerui ſui venerunt cum ſuis lucris ad dominũ duplicatis. Ipſe acceſſit cũ talento ⁊ ait Domine ſcio quia durus es. ⁊ metis vbi nõ ſeminaſti. ⁊ congregas vbi non ſparſiſti. timens abij. abſcondi talentum tuũ in terra. ⁊ ait. Ecce habes quod tuum eſt. De iſto loquẽs Chryſo. omelia. xix. oper̃ imperfecti dicit ꝙ hec excuſatio falſa. Dicit inquit ſeruus neq̃. vbi non ſeminat metit. Quis eni hoĩuꝫ eſt vel gẽtilium vel iudeoꝝ quẽ nõ ſpiritualiter ſenſibus adornauit. cui non dedit ſcientiã boni ⁊ mali. ⁊ cui non dedit poſſe fugere maluꝫ. ⁊ apprehendere bonum ſi velit. Sicut inquit nullus eſt homo cui ſit minus aliquod membrum corporis ad vſum corporalem. ſic non eſt cui ſit minus aliquis ſenſus vel potẽtia ad intelligentiaꝫ boni ⁊ mali ad omne opus bonum facienduꝫ quod cũqꝫ voluerit. hec Chryſo. Et vult exp̃ſſe dicere ꝙ de⁹ nulli homi deficit ꝯcedẽdo ſibi ſciam

neceſſariam ad ſaluteꝫ ſi nō abutatur gratia ſi
bi a deo cōceſſa. ⁊ non opponat obicem ꝑ pec
catum. Sunt ergo q̇dam qui ſub terra abſcon=
dunt talentum. quia ſcꝫ noticiam ſcripture ſa=
cre ⁊ eccleſiaſtice diſcipline ſub ſollicitudīe ter
renarum occupationum recondunt. vel ſub de
litijs ⁊ pigricia carnis ſue decoquunt. De tali
dicit̄ Eccī. vj. Si vixerit homo multis annis.
⁊ nō vtatur ſubſtantie ſue. De hoc dicit. Ego
pronuncio ꝙ melior illo ſit abortiuus. Quia
Eccī. xx. dicitur. Sapientia abſcondita ⁊ the
ſaurus inuiſus que vtilitas in vtriſqꝫ? quaſi di
ceret nulla. Et hoc eſt verū ſed non quantū ad
ꝓpriam. Theſaurus enī inuiſus nō ſibi ſꝫ alijs
valet. ſcꝫ ſapientia abſconſa valet habēti quā=
tum ad actus vite contemplatiue. licet non va
leat alijs per opera vite noſtre actiue. vt dicit
Nicolaus de lyra. Secundo ſunt quidā ſapiē=
tes ⁊ tamen ſapientie ſubuerſores. quia quic=
quid verbis edificant moribus expugnant. Et
dato ꝙ iterduꝫ edificent ꝓximos. tamen ī nul=
lo promouent ſeipſos. Nuꝫ enī dicit Ariſ. viij.
de animalibꝰ. ꝙ apes cum fecerint magnā co=
piam mellis in fauis ſuis fugunt ō melle illo et
ſe recreant de eodem. Et ſi non facerent mel il
lud corrumperetur. et de fauis fierent aranee
Sic moraliter perſona eccleſiaſtica habet ma
gnam copiā mellis. id ē. ſcientiā ſacre ſcriptu=
re que melli comparatur pſ̄. cxviij. Quā dul=
cia faucibꝰ meis eloquia tua domine ſuꝑ mel
ori meo. neceſſe habet alere ſeipſū ō melle ſuo.
Quod ſi nō fecerit mel ſuum corrumpet̄. quia
ſcientia in diſplicentiam ⁊ penaꝫ conuerteret̄
⁊ de fauis fierēt aranee. id ē. de habitibus ſci=
entialibus venenoſe curioſitates ⁊ vane. vt di
cere poſſit quiſqꝫ talis cum pſ̄. Tabeſcere feci
ſti ſicut araneam animaꝫ meam. Et in alio pſ̄.
Anni eius ſicut aranee meditabantur vel ope=
rabantur ſm̄ glo. que dicit. Meditabātur an=
ni. id eſt. operabantur. quia ſine fructu ⁊ vtili=
tate boni operis tranſierunt. Et ideo primo et
principaliter debet litteratus vti ſapientia ſua
aut ſcientia ad deuotionē ⁊ recreationeꝫ ꝓpri=
am. ⁊ poſtea ad alienā. Et hoc eſt quod ſignā=
ter dicit Eccſ̄. ij. Hanc ratus ſum partem meā
ſi vterer labore. Dicit enī Ariſtoteles. j. de ge
neratione prope finem ꝙ es ⁊ ſtānum nō bene
miſcentur ad inuicem. Sed ſicut littere coniū=
guntur. ⁊ in ore balbutientis vna littera ſonat
⁊ alia euaneſcit. ⁊ es manet. Moraliter es qđ
eſt metallum ſonorum deſignat predicationis
eloquentiam. et es quod apparet argentum ⁊
non eſt ſignificat conuerſationis falſam appa
rentiam. Et iſta duo minis male cōmiſcent̄ in
ꝑſona quacunqꝫ. ⁊ ideo cum ad examen dei ꝑ
uentum fuerit nihil apparebit niſi ſonꝰ doctri=
ne ſine vtilitate. ſed cū argento bene miſcetur
es. quia vite claritas ⁊ verbi ſonoroſitas dele
ctabilem efficiunt mixturam. In cuius figura
legitur Exodi. xxv. ꝙ dominꝰ impleuit beſtel
ſpiritu ſapientie ⁊ omni doctrina ad faciendū
opus in auro ⁊ argento et ere in omnibus que
requirebātur ad ſanctuaria templi. Hoc ē mo=
ralitatis ꝙ perſona eccleſiaſtica ſemper debet
eſſe inſtructa ꝙ operari ſciat ī auro deuote cō
templationis. argento honeſte conuerſatiōis
⁊ ere ſonoroſe predicationis. Tertio ſunt qui=
dam ſapientes ⁊ ſapientie abuſores. et hi ſunt
homines bene inſtructi. quia ſcientiā applicāt
ad nocenduꝫ. colorant falſa. excuſant menda=
cia. impugnant vera. Et de vnoquoqꝫ tali dici
tur Eccī. xx. Qui multis vtitur verbis ledit ani
mam ſuam. Omnes iſti male vtuntur diuitijs
ſapientie. Conſimiliter ⁊ hi qui mendacium ꝓ=
bant ⁊ falſas autoritates allegant ad ꝓpriam
oſtentationem et omnem predicationem diffa=
māt. Talis ſi querit cum apoſtolo. ij. ad Corꝫ.
j. Nunquid leuitate vſus ſum. aut que cogito
ſm̄ carnem cogito vt ſit apud me? Et dico con
fidenter ꝙ talis vtitur leuitate. carnalitate vl̄
falſitate. Non ſic fecerunt ſancti patres q̇ nos
preceſſerunt. Sed habentes theſauros ſapien
tie ⁊ ſcientie ſancte vixerunt. recte docuerunt
⁊ vera defenſauerūt. ⁊ ideo ꝑticipes facti ſunt
amicitie dei.

¶ De eadem dn̄ica. Sermo ſecundus.

Acceſſerunt ad

ieſū pharisei ⁊ interrogauit eū vnꝰ ex il
lis legiſperitꝰ temptans eū. magiſter qđ ē man
datū magnū ī lege. Mat. xxij. Experiētia quoti= B
diana hactenꝰ oſtēdit ꝙ lupi accedūt ad oues
nō bona ītentiōe ſꝫ mala. Malā intētionē ſuā
ī hoc oſtēdūt. qꝛ ſi poſſent totū gregem ouium
dilaniātꝫ ⁊ occidūt. qꝛ ſm̄ Ariſ. li. aīalium tota
natura luporꝫ toti nature ouiū inſidiatur. Et
idē dicit ſe legiſſe ī libro quodā. ꝙ cordula fa=
cta de ītestinis lupi adiūcta chorde cithare fa
cte de inteſtinis ouis eam deſtruit ⁊ corrūpit.
Sicut pluma aquile adiuncta plumis colum=
be eas decoriat ⁊ corrodit ſi diu ī vno loco di
mittuntur. Spiritualiter q̇dem per lupos ſub
audi ſcribas et phariſeos qui ſemper appare=
bant in veſtimentis ouiū. id ē. blandis verbis
ſed intrinſecus erāt lupi rapaces. Matth. vij
Sed ꝑ oues ītellige xp̄m ⁊ diſcipulos. qꝛ xp̄s
tanq̄ ouis ad occiſionē ductus eſt ⁊ non ape=
riēs os ſuum. Eſa. liij. Iſti igitur rapaces lupi